

Література:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X (із змінами). Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
2. Кравець М.О. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 4/2017. С. 75-78.
3. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Законодавство. Судова практика / за заг. ред. С.В. Петкова. Київ: Юрінком Інтер. 2023. 272 с.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху: Закон України від 14 липня 2015 року № 596-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/596-19#n7>
5. Литвин О.В. Юридична відповідальність державних службовців. *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. 2010. № (49)/2010. С. 148-154.
6. Кодекс правил професійної етики нотаріусів України, затверджений 3'їздом нотаріусів України від 20 квітня 2018 року. URL: <https://npu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Kodeks.docx>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-87>

**DECENTRALIZATION REFORM IN UKRAINE AS A BASIS
FOR BUILDING THE INSTITUTIONAL CAPACITY
OF LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES**

**РЕФОРМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК БАЗИС
ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ СПРОМОЖНОСТІ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

Krahlevych O. V.

*External Postgraduate Student,
Scientific Institute of Public Law
Kyiv, Ukraine*

Краглевич О. В.

*здобувач
Науково-дослідний інститут
публічного права
м. Київ, Україна*

У процесі укрупнення малих територіальних громад у більш великі адміністративні одиниці може спостерігатися зниження можливостей

для безпосереднього спілкування громадян з представниками органів місцевого самоврядування. Такий процес потенційно призводить до збільшення дистанції між владою та мешканцями, що негативно позначається на рівні прозорості та підзвітності місцевих органів. Зменшення частоти особистих контактів із посадовими особами може послабити взаємозв'язок між управлінськими структурами й громадянами, ускладнюючи механізми участі населення в ухваленні рішень. Водночас, у менших громадах зберігається більше можливостей для прямої комунікації між жителями та представниками влади. Це забезпечує тісніший зв'язок між виборцями та органами місцевого самоврядування, сприяє формуванню довіри, зміцненню демократичних інститутів та підвищенню підзвітності управлінських структур. Таким чином, при формуванні великих громад необхідно враховувати виклики, пов'язані з комунікацією, та запроваджувати ефективні механізми зворотного зв'язку для збереження відкритості та прозорості місцевої влади [1].

Реформа децентралізації в Україні, офіційно розпочата у 2014 році, стала однією з ключових структурних реформ, спрямованих на модернізацію системи управління та зміцнення місцевого самоврядування. Основною метою реформи було передання значної частини повноважень, ресурсів і відповідальності від центральної влади органам місцевого самоврядування для підвищення ефективності управління територіями, розвитку громад і наближення публічних послуг до громадян.

Центральним елементом децентралізації стало формування об'єднаних територіальних громад (ОТГ), створених на основі добровільного об'єднання сільських, селищних і міських рад. Унаслідок реформи громади отримали прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, розширені фінансові ресурси, зокрема право на управління місцевими податками, а також повноваження у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства та місцевого економічного розвитку.

Значну роль у впровадженні реформи відіграли зміни до Бюджетного та Податкового кодексів, а також прийняття Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [2]. До 2020 року більшість громад країни було об'єднано в інституційно спроможні адміністративні одиниці. У 2020 році завершився ключовий етап реформи – проведено адміністративно-територіальне укрупнення районів та затверджено новий адміністративно-територіальний устрій.

Реформа децентралізації, розпочата в Україні у 2014 році, стала фундаментальним кроком на шляху трансформації системи публічного управління та розвитку місцевого самоврядування. Одним із ключових

її результатів стало створення передумов для розбудови ефективної моделі місцевої демократії, заснованої на принципах прозорості, підзвітності та участі громадян у прийнятті рішень. Центральним завданням реформи було забезпечення належної інституційної спроможності територіальних громад, особливо в частині надання якісних і доступних публічних послуг. Розширення повноважень органів місцевого самоврядування, посилення їх фінансової самостійності та оптимізація адміністративно-територіального устрою мали на меті створення умов, за яких громади здатні самостійно вирішувати питання місцевого значення. Забезпечення ефективного управління ресурсами, розвиток інфраструктури та підвищення якості життя населення стали основними орієнтирами реформи. Таким чином, децентралізація стала важливим чинником зміцнення місцевої влади та розвитку спроможних територіальних громад.

Література:

1. Упровадження децентралізації публічної влади в Україні: національний і міжнародний аспекти / Динис Г. Г. та ін.; за ред. М.В. Савчина. Ужгород, 2015. 216 с.
2. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лютого 2015 року № 157-VIII. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>